

Adviesrapport

Quickscan flora en fauna zonnepark Assen Zuid

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden

Opdrachtgever

Gemeente Assen

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan flora en fauna zonnepark Assen Zuid

Subtitel

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden

Projectcode	Datum	Status
17-235	26 september 2017	Definitief

Auteur(s)

S.E. (Sebastiaan) Kraaijeveld Msc.

Tweede lezer

Ing. M. (Marco) van der Sluis

Opdrachtgever

Gemeente Assen

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Kraaijeveld, S.E. (2017). Quickscan flora en fauna zonnepark Assen Zuid. Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde natuurwaarden. Conceptrapport 17-235. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	3
1.3 Leeswijzer	3
2. Kader en methode	4
2.1 Wettelijk kader	4
2.2 Onderzoeksmethode	5
3. Gebiedsbescherming	7
3.1 Natura 2000	7
3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	8
4. Soortbescherming	10
4.1 Flora	10
4.2 Zoogdieren	10
4.3 Broedvogels	12
4.4 Amfibieën	13
4.5 Reptielen	14
4.6 Overige soortgroepen	14
5. Geraadpleegde bronnen	15
Bijlagen	
Bijlage 1 – Veldwaarnemingen eerder uitgevoerd onderzoek	
Bijlage 2 – AERIUS-modelberekening	

Samenvatting

Inleiding

Voorliggende rapportage is opgesteld voor gemeente Assen in verband met het verzoek om ecologisch onderzoek uit te voeren. De gemeente heeft het initiatief om een zonnepark te realiseren in het betreffende 'werklandschap Assen Zuid'.

De Wet natuurbescherming en beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland verplichten vooraf te toetsen of ruimtelijke ingrepen of activiteiten niet conflicteren met aanwezige beschermde plant- en diersoorten en habitats. In het voorliggende onderzoek vindt, ten behoeve van de onderbouwing van de ruimtelijke planvorming, een toetsing plaats aan de Wet natuurbescherming -onderdelen soortbescherming en gebiedsbescherming- en het Natuurnetwerk Nederland.

Gebiedsbescherming

- Met uitzondering van effecten door stikstofdepositie zijn gezien de ligging van het plangebied en de aard van de werkzaamheden zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 uitgesloten. Een AERIUS-modelberekening is uitgevoerd om stikstofdepositie op Natura 2000-gebied in kaart te brengen. De modelberekening laat zien dat de voorgenomen aanlegwerkzaamheden geen negatief effect hebben op Natura 2000-gebied. Vervolgstappen ten aanzien van Natura 2000 zijn niet aan de orde;
- Het plangebied bevindt zich niet in Natuur Netwerk Nederland (NNN). Gezien de kleinschalige ingreep en de tussenliggende spoorlijn is ook van externe werking op NNN geen sprake.

Soortbescherming

- In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en deze soorten worden op basis van de terreinkenmerken ook niet verwacht;
- De bosranden en boomlanen in het plangebied vormen opgaande lijnvormige elementen die door vleermuizen als Gewone dwergvleermuis waarschijnlijk worden gebruikt als vliegroute en foerageergebied;
- In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende broedvogels van struweel, bosranden en oevers aangetroffen en of te verwachten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Daarnaast zijn in de directe omgeving van het plangebied jaarrond beschermde nesten van Buizerd, Havik en Ransuil bekend;
- In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van wettelijk beschermde zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen en ongewervelden aangetroffen of te verwachten waarvoor geen vrijstelling geldt binnen de provincie Drenthe. Deze worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en het aangetroffen terrein ook niet verwacht. In de directe omgeving van het plangebied zijn wel zijn verblijfplaatsen aangetroffen van beschermde zoogdieren, reptielen en amfibieën, maar ondervinden geen negatief effect als gevolg van het voornemen.

Advies

- In verband met de aanwezigheid van vliegroutes van vleermuizen dient rekening gehouden te worden met aantasting van de vliegroutes door licht. Advies is om de aanlegwerkzaamheden uit te voeren in de overwinteringsperiode van december tot en met maart, waarin vleermuizen minder actief zijn. Buiten deze periode raden wij af om tussen zonsondergang en zonsopkomst uitstralende lichtbronnen naar de vliegroute te plaatsen. Uitstraling wordt voorkomen door lichtbronnen af te schermen in de richting van de bosrand of gebruik te maken van lichtbronnen die alleen de grond verlichten. Ook tijdens de gebruiksfase kan lichtverstoring op vergelijkbare wijze voorkomen worden;
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het onderzoeksgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Voorliggende rapportage is opgesteld voor gemeente Assen in verband met het verzoek om ecologisch onderzoek uit te voeren. De gemeente heeft het initiatief om een zonnepark te realiseren in het betreffende 'werklandschap Assen Zuid'.

De werkzaamheden gaan mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Gemeente Assen heeft Ecogroen gevraagd te beoordelen of de herinrichting conflicteert met de wettelijke bescherming van natuurwaarden.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 21,8 ha en is gelegen ten zuiden van Assen. Aan de oostzijde van het gebied ligt het Natura 2000-gebied de Drenthse Aa. Het plangebied bestaat voornamelijk uit agrarisch gebied waar vooral Mais en Aardappelen groeien. Daarnaast zijn ook enkele weidepercelen in het plangebied aanwezig. Tussen de agrarische percelen liggen bossen en bomenlanen.

Gemeente Assen heeft het initiatief om een zonnepark te realiseren in 'werklandschap Assen Zuid'. Hierbij bestaat het werkgebied alleen uit de agrarische percelen zoals aangegeven in bijlage 1. Er vindt geen kap van bomen plaats noch het slopen van bebouwing. De zonnepanelen worden met een shovel geplaatst. Er worden enkel lichtbronnen geplaatst waar dit noodzakelijk is. In totaal wordt tien weken gewerkt met een shovel en twee dagen met een kraan. In de toekomstige situatie wordt met begrazing verrijging van het terrein tegengegaan.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). Daarnaast is beschreven welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport worden alleen de onderdelen soortbescherming en gebiedsbescherming behandeld. Conform vraagspecificatie maakt bescherming van houtopstanden geen onderdeel uit van deze rapportage. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en/ of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Staatsblad 2016b) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen. De bescherming van het NNN staat geheel los van de Wet natuurbescherming.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

2.2 Onderzoeksmethode

De voorgenomen plannen zijn mogelijk in strijd met de Wet natuurbescherming. Daarom is onderzoek uitgevoerd naar aanwezig of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.

Quickscan

Gestart is met literatuuronderzoek om na te gaan of beschermde soorten bekend zijn in en rondom het plangebied. Hiervoor is gebruik gemaakt van NDFF¹ (zie voor een volledig overzicht de Geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 4).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 9 augustus 2017 is uitgevoerd. Het werkgebied zoals weergegeven in bijlage en zover mogelijk van de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Ecogroen. De percelen in particulier eigendom (bijlage 1) zijn niet in het veld onderzocht. De natuurwaarden van de percelen in particulier eigendom zijn in kaart gebracht door middel van bestaand verspreidingsgegevens (NDFF) en eerder door Ecogroen uitgevoerde onderzoeken..

Gedurende het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. Hierbij is met name gelet op beschermde vissoorten, amfibieën, ongewervelden en flora. De watergangen zijn hierbij bemonsterd op beschermde soorten. Daarnaast is in kaart gebracht of (mogelijke) nesten van jaarrond beschermde broedvogels en bijvoorbeeld nesten van Eekhoorn aanwezig zijn in bomen.

¹ Op de gegevens van de NDFF rusten auteursrechten.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van de geplande ingrepen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op een afstand van circa 40 meter van Natura 2000-gebied Drentsche Aa-gebied. Daarbij moet worden opgemerkt dat tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied een veel gebruikte spoorlijn loopt.

Drentsche Aa heeft verschillende habitattypen en soorten aangewezen als instandhoudingsdoelen. Onder de habitattypen van de Drentsche aa vallen onder andere Stuifzandheiden met struikhei, Zure vennen, Blauwgraslanden en Oude eikenbossen. De aangewezen soorten zijn Rivierprik, Grote modderkruiper, Kleine modderkruiper, Rivierdonderpad en Kamsalamander.

Omdat de beoogde werkzaamheden buiten Natura 2000 plaats vinden is geen sprake van oppervlakteverlies van habitattypen of leefgebied van de aangewezen soorten. Er kan enkel sprake zijn van verstoring. Vanwege de fysieke scheiding door een spoorlijn en gezien de aard van de beoogde werkzaamheden is verstoring (bijvoorbeeld licht en geluid) op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebied Drentsche Aa uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van Natura 2000-gebied zijn daarom niet aan de orde.

Effecten stikstofdepositie

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft als doel effecten van stikstofdepositie op beschermde natuurwaarden weg te nemen door:

- de emissies van stikstof (ammoniak en stikstofoxiden) te verminderen (bronmaatregelen) en;
- door (herstel)maatregelen te nemen in de Natura 2000-gebieden.

Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties of in het (werk)verkeer. De stikstof slaat in het plangebied en omgeving neer (stikstofdepositie) en kan negatieve effecten op beschermde natuur hebben, tot op vele kilometers afstand van de bron.

Voor projecten met een stikstofdepositie hoger dan de huidige grenswaarde van 0,05 mol/ha/jaar voor Natura 2000-gebied Drentsche Aa (www.pas.bij12.nl) is het noodzakelijk om vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

Een AERIUS berekening is uitgevoerd om mogelijke negatieve effecten door toename van stikstofdepositie in beeld te brengen. In deze situatie zijn alleen de aanlegwerkzaamheden berekend. Omdat zonnepanelen geen stikstof uitstoten, is de stikstofemissie van de toekomstige situatie verwaarloosbaar.

In tabel 3.1 zijn de aannames weergegeven die gehanteerd zijn bij het berekenen van de stikstofemissie. De uitkomst van de berekening toont dat de stikstofdepositie onder de 0,05 mol blijft (zie bijlage). Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van Natura 2000-gebied -onderdeel stikstof- is niet aan de orde. Zie AERIUS berekening in bijlage 2.

Tabel 3.1. invoergegevens aanlegwerkzaamheden AERIUS (bron kengetallen: Hulskotten & Verbeek, 2009)

Machines	Vermogen (KW)	Uren	Belasting	Emissiefactor	Emissie (NOx)
Shovel	175	400	0,6	3,3	138,6
Shovel	175	400	0,6	3,3	138,6
Kraan	160	16	0,6	3,3	5,0688

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

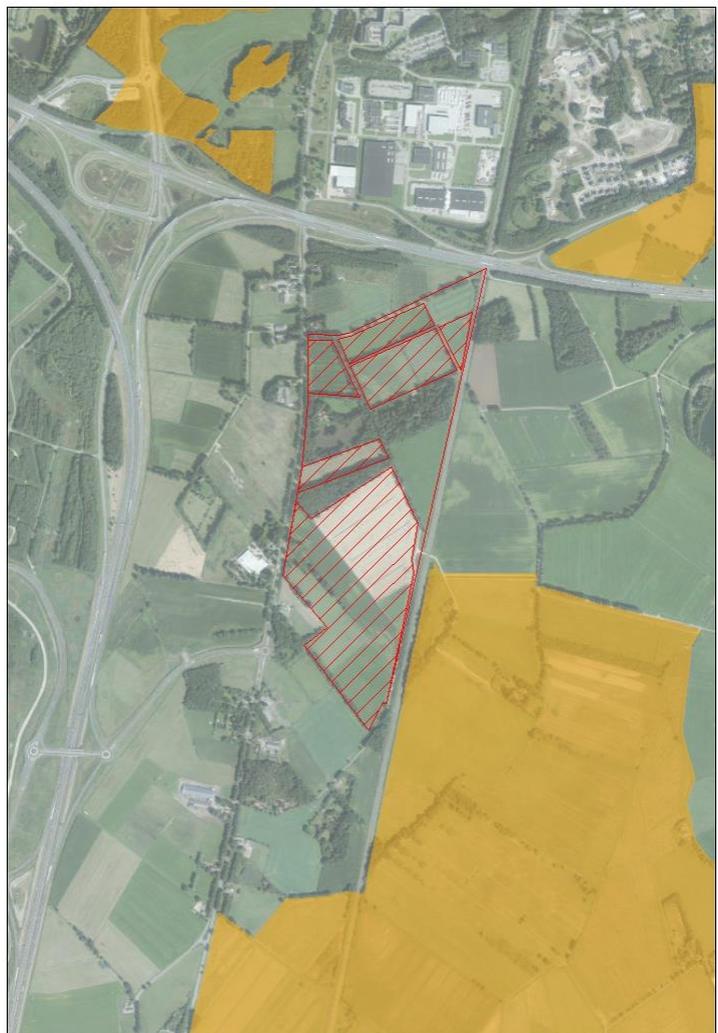
Algemeen

Uit de interactieve kaarten van de provincie Drenthe blijkt dat het plangebied geen deel uit maakt van een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied bevindt zich op circa 40 meter afstand ten westen van het plangebied. De provinciale regels van Drenthe over het NNN gelden alleen voor gronden binnen het NNN. De nee, tenzij afweging is daarom niet aan de orde.

Als gevolg van recente jurisprudentie (201509359/1/R1) is het wel nodig -in het kader van goede ruimtelijke ordening- te waarborgen dat een plan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aantast. Goede ruimtelijke ordening houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet te veel hinderen. De onderstaande effecten beoordeling moet dus worden gelezen in het licht van goede ruimtelijke ordening.

Ligging NNN

In figuur 3.1 is de ligging van de nieuwbouwlocatie ten opzichte van de NNN weergegeven. Het plangebied ligt op een afstand van circa 40 meter van het dichtstbijzijnde onderdeel van NNN. Van belang is dat er een spoorlijn loopt tussen het plangebied en NNN.

Figuur 3.1 Ligging NNN (oranje vlak) ten opzichte van het plangebied (rood omkaderd).

Mogelijke effecten

Het plangebied ligt op zeer korte afstand van NNN. Het tussenliggende gebied wordt echter doorsneden door een veelgebruikt spoortraject. Vanwege deze ligging heeft de geplande ontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, openheid landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het NNN niet worden aangetast door de geplande ontwikkeling. Bovendien wordt verwacht dat de toekomstige situatie de wezenlijke kenmerken en waarden minder aantast dan de huidige situatie (intensieve landbouw).

Conclusie

In het kader van goede ruimtelijke ordening hebben de beoogde ontwikkelingen -vanwege de ligging en de afstand tot het NNN- geen negatieve invloed op het functioneren van het NNN. Er is geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Het nemen van vervolgstappen in het kader van NNN is niet aan de orde.

4. Soortbescherming

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten aangetroffen. Wel zijn soorten als Veldrus, Pitrus, Perzikkruid, Grote kattenstaart, Smalle weegbree en Haagwinde aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) zijn beschermde soorten in het plangebied ook niet te verwachten. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is voor flora niet aan de orde.

4.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven/ zomerverblijven, baltslocaties/paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

De bomen in het plangebied (maar buiten het werkgebied) vormen mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen. De beoogde werkzaamheden hebben geen negatief effect op (mogelijk aanwezige) verblijfplaatsen van vleermuizen. Het kappen van vindt bijvoorbeeld niet plaats. Vervolgstappen ten aanzien van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes

De bosranden en boomlanen in het plangebied vormen opgaande lijnvormige elementen die door vleermuizen als Gewone dwergvleermuis worden gebruikt als vliegroute (Veeman & van der Sluis, 2007). Verwacht wordt dat de functie als vliegroute van deze structuren onveranderd blijft.

Vleermuizen als Gewone dwergvleermuis zijn gevoelig voor licht op de vliegroute, waardoor het gebruik van licht tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan zorgen voor aantasting van de vliegroute. Advies is om de aanlegwerkzaamheden uit te voeren in de overwinteringsperiode van december tot en met maart, waarin vleermuizen minder actief zijn. Buiten deze periode raden wij af om tussen zonsondergang en zonsopkomst uitstralende lichtbronnen naar de vliegroute te plaatsen. Uitstraling wordt voorkomen door lichtbronnen af te schermen in de richting van de bosrand of gebruik te maken van lichtbronnen die alleen de grond verlichten. Ook tijdens de gebruiksfase kan lichtverstoring op vergelijkbare wijze voorkomen worden. Wanneer bovengenoemde adviezen opgevolgd worden, is het aanvragen van ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde en staat de Wet natuurbescherming vaststelling van het bestemmingsplan voor dit onderwerp niet in de weg.

Foeragegebieden

De bosranden in het plangebied vormen geschikt foeragegebied voor soorten als Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis (Veeman & van der Sluis, 2007). De bosranden worden daarom gekenmerkt als belangrijk foeragegebied voor vleermuizen. De bosranden worden echter in huidige staat gehandhaafd. Ook zal geen onmisbaar foeragegebied verloren gaan, aangezien in de omgeving voldoende alternatieve foeragegebieden resterend. De voorgenomen plannen geven dan ook geen aanleiding schade te veronderstellen aan onmisbare foeragegebieden van vleermuizen. Vervolgstappen voor foeragegebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van overige zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van Eekhoorn (Veeman & van der Sluis, 2007). Deze bevinden zich in de bospercelen waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Negatief effect op verblijfplaatsen wordt op basis van bekende verspreidingsgegevens niet verwacht. Verblijfplaatsen van nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling) zijn niet aangetroffen en worden op basis van het uitgevoerde veldonderzoek, terreingesteldheid en verspreidingsgegevens niet verwacht. Vervolgstappen zijn dan ook niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Mol, Wezel, Haas, Veldmuis, Huispitsmuis, Bosspitsmuis spec., Bosmuis en Rosse woelmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden

den zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Drenthe automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregiem (zie kader 2.1 en 4.2).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Wel zijn in de directe omgeving van het plangebied nestplaatsen van Havik, Buizerd en Ransuil bekend (Veeman & van der Sluis, 2007). Verwacht wordt dat de toekomstige situatie in de vorm van een zonnepark met vegetatie dat wordt beheerd door begrazing, geschikter leefgebied vormt dan het nu aanwezige intensieve landbouw.

Mogelijk dat broedende vogels wel worden verstoord worden door de aanlegwerkzaamheden. Geadviseerd wordt om buiten het broedseizoen de werkzaamheden uit te voeren (zie ook kopje overige broedvogels). Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, dan dient nader beoordeeld te worden of nestplaatsen verstoord worden door de toekomstige werkzaamheden door middel van broedvogelinventarisaties. Afhankelijk van de resultaten dient een Ecologisch Werkprotocol opgesteld te worden.

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van water, oevers en de bomen in en rondom het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten zoals Merel, Geelgors, Grasmus, Boompieper, Wilde eend, Zwarte kraai en Winterkoning.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli – begin november, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

4.4 Amfibieën

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

In de directe omgevingen van het plangebied zijn waarnemingen bekend van Poelkikker in een ven op particulier terrein (Veeman & van der Sluis, 2007). Het is aannemelijk dat de soort zich hier voortplant. Door het bestaand gebruik van het plangebied (intensief landbouw) is voortplanting van deze soort in het plangebied uitgesloten. Ook overwintering is om dezelfde reden uitgesloten. Tusseliggende bospercelen tussen de ven met aangetroffen exemplaren van Poelkikken zijn beduidend geschikter als overwinteringsplek.

Voortplanting en overwintering van overige amfibieën die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

In de directe omgevingen van het plangebied zijn waarnemingen bekend van Alphenwatersalamander in een ven op particulier terrein (Veeman & van der Sluis, 2007). Het is aannemelijk dat de soort zich hier voortplant. Door het bestaand gebruik van het plangebied (intensief landbouw) is voortplanting van deze soort in het plangebied uitgesloten. Ook overwintering is om dezelfde reden uitgesloten. Tusseliggende bospercelen tussen de ven met aangetroffen exemplaren van Alphenwatersalamander zijn beduidend geschikter als overwinteringsplek.

Voortplanting en overwintering van overige nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

Vanwege de aanwezigheid van een ondiepe, visvrije watergangen en groenelementen met een strooisellaag zijn enkele algemene soorten zoals Gewone pad, Bruine kikker en Bastaardkikker voortplantend en overwinterend te verwachten in het plangebied.

Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad

worden. In voorliggende situatie geldt binnen de provincie Drenthe automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5 Reptielen

In het plangebied zijn geen beschermde reptielen aangetroffen en worden op basis NDFP-gegevens en het aangetroffen biotoop ook niet verwacht. In de directe omgeving van het plangebied zijn wel waarnemingen bekend van Levendbarende hagedis (Veeman & van der Sluis, 2007). In het werkgebied is geen geschikt leefgebied voor Levendbarende hagedis aanwezig.

4.6 Overige soortgroepen

Overige soorten uit de Wet natuurbescherming worden op basis van bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017), terreinkenmerken en habitateisen niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (vissen en ongewervelden).

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Hulskotte, J.H.J. & Verbeek R.P. (2009) Emissiemodel Mobiele Machines gebaseerd op de machineverkoop in combinatie met brandstof Afzet (EMMA). TNO.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

NDFF (2017). Databank met verspreidingsgegevens van flora en fauna (geraadpleegd september 2017)

Veeman I. & M. van der Sluis (2007). Ecologisch onderzoek stadsrandzone Assen. Inventarisatie van natuurwaarden in het deelgebied Assen-Zuid. Rapport 07-031. EcoGroen Advies, Zwolle.

Internet

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>).

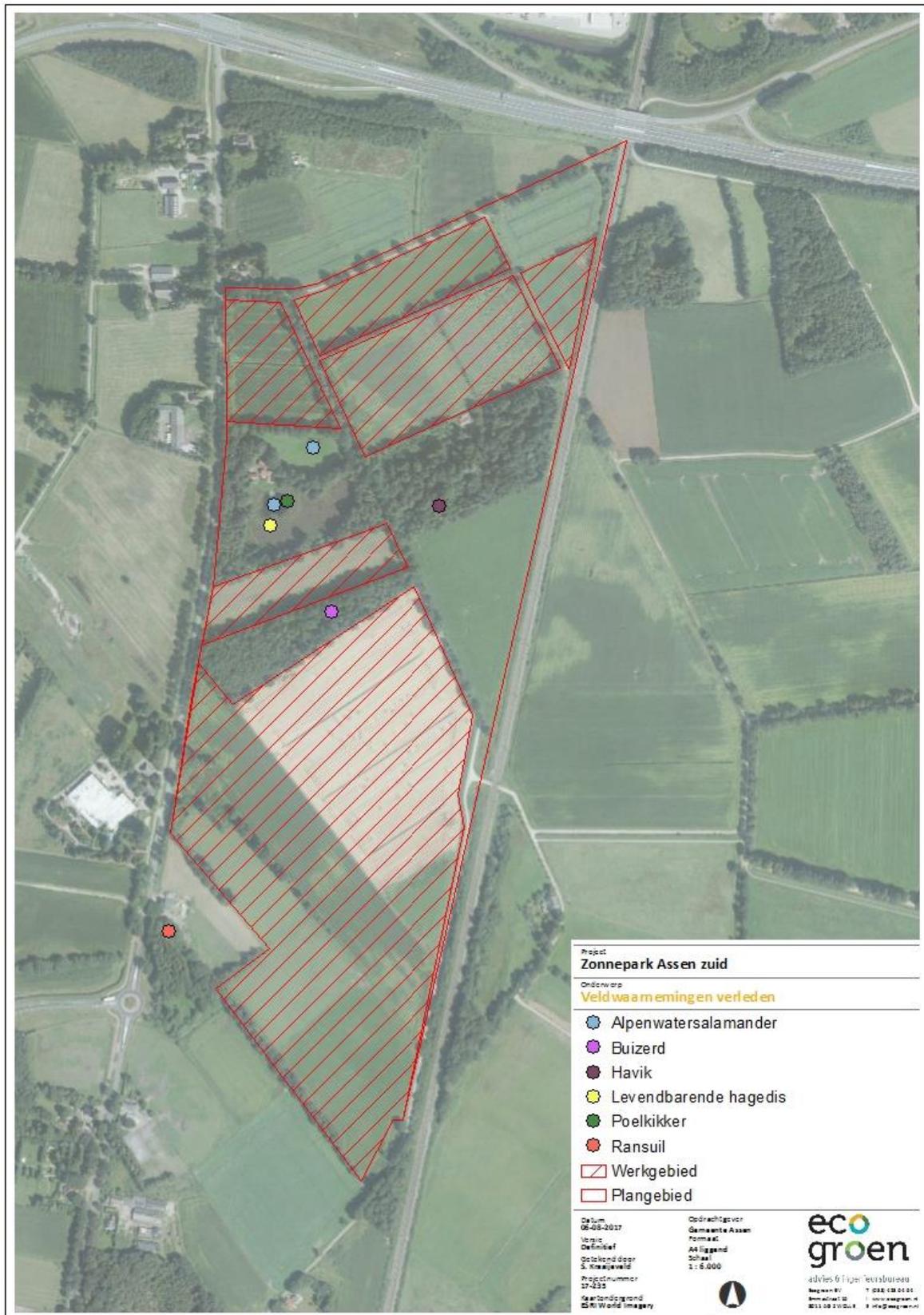
Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

NDFF Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 23 januari 2017.

Bijlagen

Bijlage 1 – Veldwaarnemingen eerder uitgevoerd onderzoek

Figuur: delen die buiten het werkgebied vallen maar binnen het plangebied zijn particulier eigendom.

Bijlage 2 – AERIUS-modelberekening

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Emissie
- ▶ Depositie natuurgebieden
- ▶ Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon Inrichtingslocatie

Gemeente Assen xx, xx xx

Activiteit

Omschrijving

Zonnepark Assen Zuid

Datum berekening Rekenjaar

28 augustus 2017, 10:58 2017

Rekeninstellingen

Berekend voor Wnb.

Tijdelijk project, startjaar Duur in jaren

2017 1

Totale emissie

Situatie 1

NOx 287,34 kg/j

NH₃ -

Depositie

Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied Provincie

- -

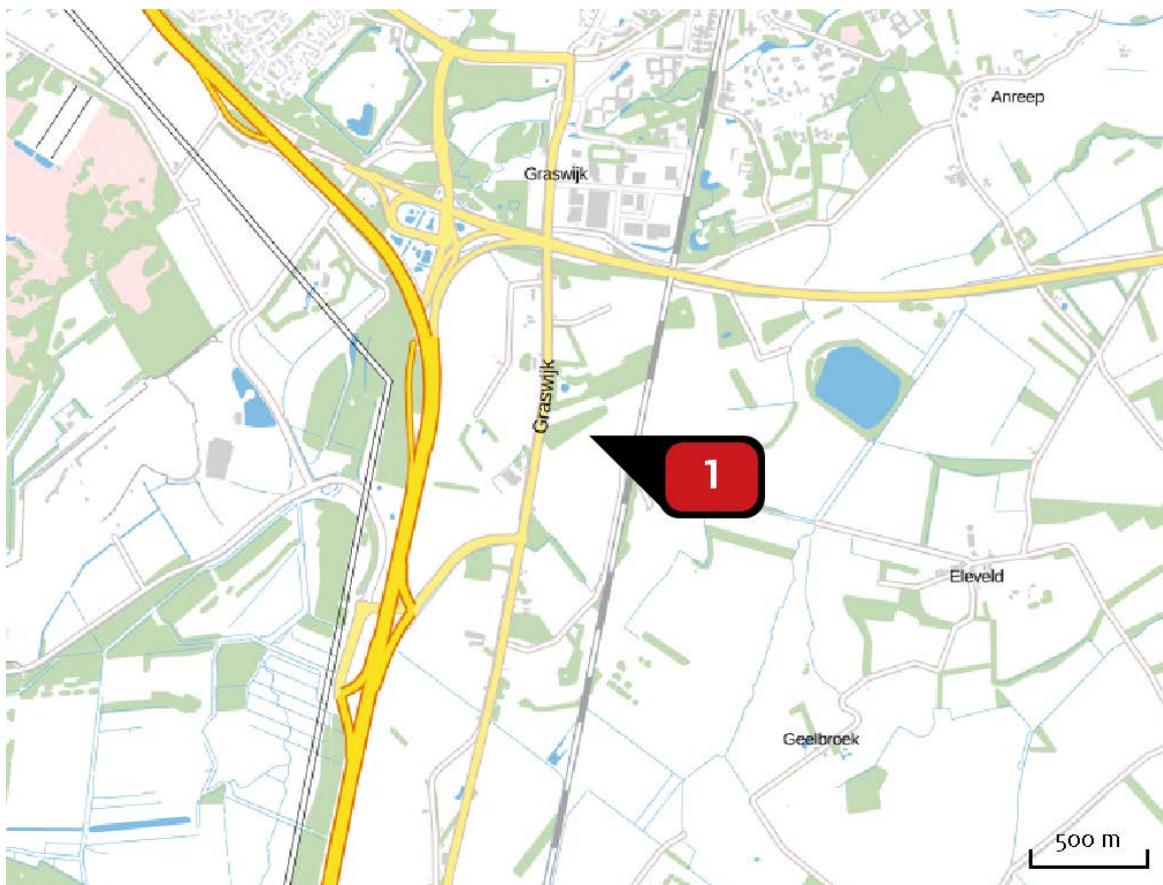
Situatie 1

-

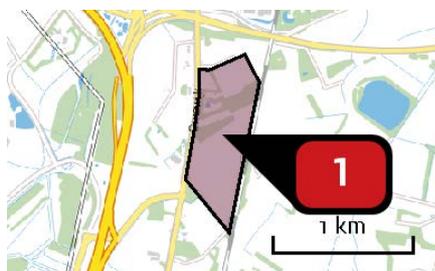
Toelichting

xx

Locatie
Situatie 1

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam

Werkzaamheden

Locatie (X,Y)

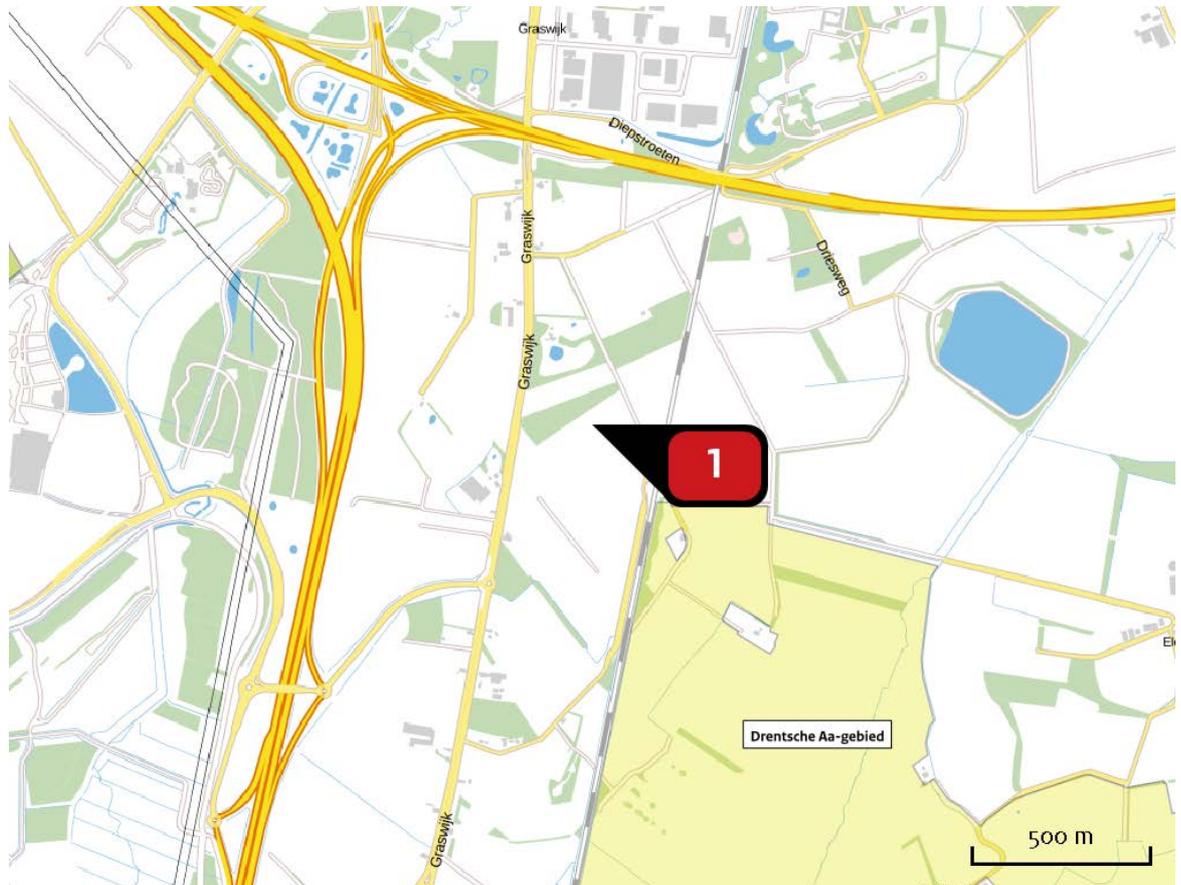
233610, 553499

NOx

287,34 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Shovel (2x)		2,0	1,0	0,0	NOx	282,27 kg/j
AFW	Kraan		2,0	1,0	0,0	NOx	5,07 kg/j

Depositie natuurgebieden

 Hoogste projectbijdrage

 Hoogste projectbijdrage per natuurgebied

- Habitatrictlijn
- Vogelrichtlijn
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016_20170324_a9b5d9a5ef

Database versie 2016_20170301_feb336c45f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>